

N:o 54.

Af Herr **A. Bäckström:** *Med förslag till förändrade bestämmelser rörande klockares aflöning.*

På grund af väckt fråga om ändring af författningarne rörande aflöningar till klockare aflät Riksdagen den 30 April 1872 en underdånig skrifvelse med anhållan om utredning i saken. Hvarefter, sedan denna utredning skett, Kongl. Maj:t genom nådig proposition den 8 Februari 1878 förelade Riksdagen förslag till ny lag rörande denna angelägenhet. Detta lagförslag blef dock slutligen icke af Riksdagen antaget.

Frågan är således ännu olöst och aflöningsslagen, som nästa 8 Februari räknar sina 200 år, ännu i sin gällande kraft.

Den Kongl. Propositionen åtföljande sakrika utredning, till hvilken jag hänvisar, bevisar mer än nog behovet af en mera tidsenlig lag i detta afseende. 1878 års riksdagsförhandlingar och dess Lag-Utskotts åtgöranden i denna fråga visa ock tydligen nödvändigheten af frågans snara tidsenliga lösning, men olika meningar om bästa och lämpligaste sättet föranledde lagförslaget fall.

Det är med anledning af sådant förhållande, som jag vågar upptaga frågan ånyo, öfvertygad derom, att den snarast möjligt bör lösas på ett sätt, som bereder klockare skälig aflöning, i förhållande till deras arbeten, och en rättvisare fördelning på de betalande än som nu enligt dessa föråldrade lagstadganden kan ske. Och detta så mycket mer, som rösträtt vid val af klockare, enligt Kongl. Förordningen den 6 December 1878,

är en helt annan än den gamla, som åtminstone i någon mån hade hänsyn till betalningsskyldigheten, men med bibehållande af gamla betalningslagen och tillämpning af nya rösträttslagen blir förhållandet motsatt, kanske med undantag af kyrkoherdar.

Af allt som i denna fråga hittills förefallit så i tal som skrift vid riksdagen, hos Regeringen, hos embetsmyndigheter och kommuner, som hörda blifvit, synes framgå en nära nog gemensam tanke, den nemligen, att ifrågavarande lagstadganden äro föråldrade och böra ersättas med nya mera tidsenliga, men huru dessa nya skola vara beskaffade, derom hafva meningarne ej kunnat enas.

Jag för min del tillåter mig tro, lika med en del ledamöter i 1878 års Lag-Utskott, att icke dessa nya lagar behöfva vara sådana, som förslaget dertill uti Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till 1878 års Riksdag innehåller, utan tror att frågan både kan och bör på ett enklare sätt kunna lösas.

Ty uti ofvan antydda utredning finnes äfven omtaladt, att alla ifrågavarande lagstadganden rörande klockares aflöningar aldrig gått för städerna, utan hafva alltid stadsförsamlingarne egt rätt och varit fullmyndiga nog att sjelfva, utan inblandning af lagstiftaren, genom öfverenskommelse bestämma klockarelönen före valen. Skulle icke nu efter 200 års förlopp landsförsamlingarne kommit till den bildning, att dem utan risk kunde lemnas samma rätt? Jag tviflar icke derpå och det så mycket mindre, som klockaretjensten numera ingalunda kan vara mer maktpåliggande än organisttjensten, och likväl hafva alltid församlingarne sjelfva för denne senare egt bestämma lönen.

Det är på grund af sådant förhållande som jag vågar hemställa, det Riksdagen för sin del ville, med upphäfvande af Kongl. Förordningen den 8 Februari 1681 och öfriga lagstadganden, som beröra aflöningar till klockare, besluta,

att, då klockaresyssla varder ledig, eger kyrkoförsamling uti lagligen utlyst kyrkostämma besluta den aflöning klockaretjensten åtföljer med inberäkning af boställen der de finnas samt, om organisttjenst dermed är eller varder förenad, lönebeloppet derefter lämpas, hvarefter, sedan sådant beslut vunnit laga kraft, tjensten i enlighet med Kongl. Förordningen den 6 December 1878 tillsättes;

att denna aflöning skall utgöras efter den för rösträtt i kyrkostämman stadgade grund, med rättighet för församling medelst beslut i kyrkostämman låta högst $\frac{1}{3}$ -del af lönen utgå med viss utgift, ej öfverstigande 20 öre för man och 10 öre för qvinna af hvarje person, som erlägger mantalspenningar, eller, der mantalspenningar ej utgå (såsom i Lappmarken), af hvarje person som betalar sjukvårdsafgift;

att denna utgift handhafves, debiteras, uppbäres och redovisas enligt §§ 36, 37 och 38 Kyrkostämmoförordningen den 21 Mars 1862; samt

att, om detta eller ett annat i denna syftning af Lag-Utskottet formuleradt och förordadt förslag vinner Riksdagens bifall, Riksdagen då ville i underdånig skrifvelse, med tillkännagifvandet af sitt beslut, anhålla, det lagförslaget får hvila till nästinstundande Kyrkomöte för att detsamma föreläggas i enlighet med 114 § Regeringsformen, om frågan anses höra till detta forum.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1881.

Häri instämma:

A. Bäckström.

P. A. Hellgrén.

N. Boström.

J. Mörtsell.

H. F. Bergström.